

GEOGRAFIA D'ESPANYA

GUIA DOCENT

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Geografia d'Espanya
Codi	101609
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Francesc Romagosa Casals (Grup 1)
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1018
Telèfon (*)	935868058
e-mail	Francesc.Romagosa@uab.cat
Horari de tutories	
Nom professor/a	Gemma Cànoves Valiente (Grup 70)
Departament	Geografia

Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1022
Telèfon (*)	935811859
e-mail	gemma.canoves@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

No hi ha prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Contextualització: Aquesta assignatura s'imparteix el Segon Curs del Grau de Geografia.

L'objectiu de l'assignatura es conèixer l'estructura territorial i socioeconòmica de l'estat espanyol. La matèria incideix en presentar el medi físic del territori, els problemes ambientals, l'evolució de la població espanyola, les dinàmiques urbanes i rurals, les activitats econòmiques i les desigualtats regionals. L'assignatura fa èmfasi en els coneixements teòrics i en la resolució de problemàtiques territorials centrades en la realitat de l'estat espanyol (estudis de cas).

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE1. Plantejar problemes sobre la diversitat física, econòmica, social i cultural d'Espanya aplicant coneixements de geografia regional

Resultats d'aprenentatge

Assoliment dels coneixements bàsics i fonamentals de cadascun dels temes tractats

Competència

CE2. Comprendre les relacions espacials a diferents escales territorials, a través de les relacions entre natura i societat, i a través de la dimensió temporal

Resultats d'aprenentatge

Comprensió de la complexitat de les relacions en un marc territorial i social determinat

Competència

CT1. Organitzar i planificar el treball i l'aprenentatge (individual, en equip i grups multidisciplinars).

Resultats d'aprenentatge

Millora de l'autonomia per a la realització de treballs i aprofitar les sinèrgies del treball en grup.

Competència

CT2. Discutir, criticar, sintetitzar i ordenar les idees.

Resultats d'aprenentatge

Potenciació de la capacitat crítica, d'anàlisi i de síntesi dels temes tractats.

6.- Continguts de l'assignatura

BLOC 1. Medi físic del territori i els problemes ambientals

Unitat 1 Les formes de relleu de la Península Ibèrica

Unitat 2 La diversitat climàtica de la Península Ibèrica

Unitat 3 Els recursos hídrics de la Península Ibèrica

BLOC 2. Evolució i estructura econòmica del territori

Unitat 1. Evolució econòmica i territorial de l'Espanya preindustrial

Unitat 2. Evolució econòmica i territorial a l'Espanya del segle XX

Unitat 3. Les disparitats regionals

Unitat 4. L'organització político-territorial de l'Estat espanyol

BLOC 3. Població, fluxos de mobilitat i mercat de treball

Unitat 1. Evolució de la població i estructura demogràfica.

Unitat 2. Estructures de les llars espanyoles. Fluxos de mobilitat i migracions

Unitat 3. El mercat laboral.

BLOC 4. Les ciutats. Estructura urbana i metropolitana

Unitat 1. Evolució del sistema urbà a Espanya.

Unitat 2. Les àrees metropolitanes

Unitat 3. Els principals problemes mediambientals de les ciutats espanyoles: el soroll.

BLOC 5. Activitats industrials, agràries i de serveis

Unitat 1. El procés industrial a Espanya.

Unitat 2. Les fonts d'energia.

Unitat 3. Infraestructures i medis de transport.

Unitat 4. El turisme a Espanya

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats:

- Seguiment dels temes tractats en el curs
- Lectura de llibres i articles
- Pràctiques i treballs

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes dirigides (modalitat presencial)		Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats
Seguiment del desenvolupament del temari (modalitat virtual)		Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats

Supervisades

Preparació de treballs i presentacions		Interrelació amb altres alumnes i el professor i progrés en autonomia de treball personal
--	--	---

Autònomes

Estudi per a la prova escrita		
Lectures de llibres i articles		
Redacció de treballs i preparació de presentacions		

8.- Avaluació

L'avaluació dels continguts es portarà a terme a través d'una prova i dels treballs pràctics realitzats al llarg del curs.

Qualificació:

- Prova escrita (50%)
- Treballs i pràctiques (50%)

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Prova escrita		Assolir els conceptes i coneixements de l'assignatura
Treballs i pràctiques		Estructurar i analitzar informació, dades i recerques geogràfiques i territorials relacionades amb els continguts de l'assignatura

9- Bibliografia i enllaços web

- BEL, G. (2010). *Espanya, capital París. Tots els camins porten a Madrid*. Barcelona: La Campana.
- BODEGA, I. i CEBRIÁN, J.A. (1995). "Una lectura econòmica de algunas migraciones contemporáneas. El caso de España", *Estudios Geográficos*, 221, p. 665-694.
- BOSQUE, R. (2005). *Síntesis de geografía de España*. Madrid: Globo.
- CARAVACA, I. i SÁNCHEZ, P. (1995). "Cambios socioeconómicos, desempleo y desequilibrios territoriales en España", *Estudios Regionales*, 42, p.15-52.
- CASTEJÓN, R. et al. (1995-1996). "España, entre el norte y el sur", *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22, p.7-27.
- DELGADO, M. i SÁNCHEZ, J. (1998). "Las desigualdades territoriales en el Estado Español. 1955-1995", *Estudios Regionales*, 51, p.61-89.
- DÍAZ, S. i PALOP, M.J. (1998). *Estructura del Estado Español*, Madrid: Acento Editorial.
- GALDÓS, R. (1993). "Un nuevo modelo migratorio. Las migraciones interiores en España entre 1976 y 1989", *Eria*, p.73-79.
- GARCÍA, J.M. i SOTELO, J.A. (1999). *La España de las Autonomías*, Madrid: Síntesis.
- GARCÍA ALVARADO, J.M. i SOTELO, J.A. (1999). "España en los comienzos del siglo XXI: los contextos regionales", *La España de las Autonomías*, Madrid: Síntesis, p.14-28.
- GARCÍA, J., GARRIDO, A., PARELLADA, M. i SOY, A. (1997). "El mercat de treball", *Economia Espanyola i Mundial*, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya p.137-149.
- GARCÍA, J., GARRIDO, A., PARELLADA, M. i SOY, A. (1997). "L'agricultura", *Economia Espanyola i Mundial*, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya p.249-257.
- GARCÍA BALLESTEROS, A. (1990). "Desequilibrios interterritoriales en la España de las

- Autonomías”, *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 11, p.1-13.
- GIL OLCINA, A. i GÓMEZ MENDOZA, J. (coord.) (2001) *Geografía de España*, Barcelona, Ariel.
- GISPERT, C. (dir.) (1995). *Geografía de España*. Barcelona: Instituto Gallach
- GÓMEZ, J.M. i MARTÍNEZ, R. (eds.) (2008). *Los Espacios rurales españoles en el nuevo siglo*. Murcia: Universidad de Murcia
- LÓPEZ, L., ABELLÁN, A. i GODENAU, D. (coords.) (2009). *Despoblación, envejecimiento y territorio: un análisis sobre la población española*. León: Universidad de León
- LOYER, B. (2006). *Géopolitique de l'Espagne*. Paris: Armand Colin.
- MARTÍN, C. (1997). *España en la nueva Europa*. Madrid: Alianza Economía.
- MATEU, J.F. i CERDÀ, A. (1995-1996). “Aprovechamiento de recursos naturales y transformación ambiental”, *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22, pp.81-91.
- MEIL, G. (1999). *La población española*, Madrid: Acento Editorial.
- MÉNDEZ, R. i MOLINERO, F. (coord.) (1993). *Geografía de España*, Barcelona: Ariel Geográfica.
- MÉNDEZ, R. i MOLINERO, F. (coord.) (1993). “Etapas y condicionantes en la configuración de las estructuras territoriales”, *Geografía de España*, Barcelona: Ariel Geográfica.
- MORÁN, M.A. (1998). “Análisis espacial del comercio exterior español en la actualidad”, *Anales de Geografía de la Universidad Complutense*, n.18, p.205-237.
- MULERO MENDEGORRI, A. (1999). *Introducción al medio ambiente en España*, Barcelona: Ariel
- NELLO, O. (1997). “Les grans ciutats espanyoles: transformacions i polítiques urbanes”, *Papers*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona.
- ORTEGA, N. (ed.) (2002). *Estudios sobre historia del paisaje español*. Madrid: Catarata
- PUYOL, R. (dir.) (1997). *Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*, Madrid: Síntesis.
- ROTLAND, E. i SOY, A. (1993). “El papel de las ciudades en el desarrollo regional. El caso español”, *Papeles de Economía Española*, 55, p.60-81.
- SEGURA, R. (1994). “El agua en España. Problemas y soluciones”, *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 18, p.29-38.
- TERÁN, M., SOLÉ SABARÍS, L. i VILÀ VALENTÍ, J. (1989). *Geografía General de España*, Barcelona: Ariel Geografía.
- VILÀ VALENTÍ, J. (1990). “Estudios geográficos y visión de conjunto”, VILÀ VALENTÍ, J., *Geografía de España*, Barcelona: Planeta, vol.1.
- VV.AA. (1994). *Atlas histórico de ciudades europeas, Península Ibérica*, Barcelona, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i Salvat.
- ZOIDO, F. (1995-1996). “Ordenación del territorio: evolución reciente de las principales estructuras y sistemas territoriales”, *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22, p.67-79.